

Toivomusaloite 1666

Laine ym.: Vesistöjen saastuttamisen estämisestä suurteollisuuden puhdistusvelvoitteita tiukentamalla

Eduskunnalle

Vesien pilaantuminen on maassamme laajin ympäristönsuojeluongelma. Sisävesistöistämme on tunnetusti noin 15 % pilaantuneita, ja myös laajat rannikkoalueet jokien suissa ja kaupunkien edustalla ovat jätevesikuormituksen kohteena. Saastuneita vesistöjä on erityisesti asutuskusten läheisyydessä. On arvioitu, että lähes puolet maamme väestöstä asuu niiden vaikutuspiirissä.

E.J. Mannerin johtama vesiensuojelun ja vesihuollon rahoituskomitea on ainoa elin, joka on asettanut kokonaistavoitteita vesiensuojelun kehittämiseksi 1970-luvun aikana. Komitea on kuitenkin lähtenyt liikkeelle väärästä päästä kiinnittämällä eniten huomiota yhdyskuntien jätevesiin. Sen arviot rahoitustarpeesta koko vuosikymmenen aikana olivat yhdyskunnille 2 000 miljoonaa mk ja puunjalostusteollisuudelle 400 miljoonaa mk. Vesistöjen kokonaiskuormituksesta vain viidennes johtuu yhdyskuntien jätevesistä, kun puunjalostusteollisuuden osuus on peräti 75 %.

Vesistöjemme pilaantumisen ehkäiseminen on luonnollisesti aloitettava niistä saastuttajista, jotka pilaavat pahiten. Mannerin komitean tavoitteet, jotka puunjalostusteollisuus omassa suunnitelmassaan on ottanut ilolla vastaan ja joihin myös vesihallituksen pääjohtaja on vedonnut, ovat pahasti puutteelliset. On täysin kohtuutonta, että suurteollisuuden sallitaan edelleen pilata vedet, joiden suojelemisen puolesta asutusalueilla on suoritettu suuria investointeja. Komitean työskentelyn suurpääomaa suosiva perusluonne on selvästi tullut esiin pait-

si sen esittämässä työtä tekevän väestön asemaa heikentävässä jätevesimaksujärjestelmässä myös niissä perustavoitteissa, jotka komitea omaksui työnsä pohjaksi.

Mannerin komitea on myös arvioinut teollisuuden rahoitusmahdollisuudet täysin suurpääoman lähtökohtien mukaisesti ja esittää teollisuuden puhdistusinvestoinneille valtion lainatukuita, korkotukea ja jopa suoria avustuksia. Komitea ei ole ottanut huomioon sitä, että puhdistustoimenpiteet voidaan suorittaa myös prosessiteknisinä parannuksina, jotka lisäävät teollisuuden liiketaloudellista kannattavuutta. Näin on asetettu tukemaan jopa sitä, että valtio suoranaisesti tukisi suurteollisuuden voittojen kasvattamista.

Suurteollisuudelle asetettuja puhdistusvelvoitteita on kovennettava kiireimmiten, jotta vesistöjen pahimmat pilaajat saadaan lopettamaan saastuttaminen. Velvoitteet on pantava täytäntöön suurteollisuuden omalla kustannuksella. Ottaen huomioon puunjalostusteollisuuden tuotteiden kasvavan menekin sekä kohoavat hinnat on selvää, että ne eivät voi tarvita yhteiskunnan tukea ympäristölle aiheuttamiensa haittojen korjaamiseen.

Edellä esitetyn perusteella ehdotamme eduskunnan hyväksyttäväksi toivomuksen,

että hallitus ryhtyisi toimenpiteisiin vesistöjen saastuttamisen estämiseksi asettamalla suurteollisuudelle tiukemmat puhdistusvelvoitteet ja vastuun niiden rahoittamisesta.

Helsingissä 19 päivänä huhtikuuta 1991

**Ensio Laine
Jaakko Laakso**

**Marjatta Stenius-Kaukonen
Heli Astala**